

J. M. Wallenius :

Kalastusmenojen vakuutusyhdistys

ALKULAUSE.

Vakuutuskysymys on jo pitemmän aikaa ollut päiväjärjestyksessä kalastajaväestömmekin keskuudessa. Eri kalastajapiireissä on kysymystä pohdittu puolelta jos toiseltakin ja lienee näistä suunnitelluista tuloksena Keisarillisen Suomen Talousseuran Keis. Senaatille tekemä ehdotus komitean asettamisesta tutkimaan suuremman, koko maata käsittävän vakuutuslaitoksen perustamisedellytyksiä. Asia lienee jo ollut kiertämässä asianomaisissa virastoissa lausunnon antamista varten ja tulee se niinmuodoin piakkoin lopullisesti ratkaistavaksikin. Kun allekirjoittanut useamman muun asiaa ajatelleen henkilön kanssa kuitenkin on ollut sitä mieltä, että isomman vakuutuslaitoksen perustaminen toimialalle, missä sillä olisi suhteellisesti pieniä edistysmahdollisuuksia, kävisi, joskaan ei liian kalliiksi — josta omasta puolestani olen vakuutettu — niin ainakin sangen hankalaksi, sillä vakuutettujen tavaroiden silmälläpito vaatii tavatonta valppautta ja mielestäni tarpeettomia lisäkustannuksia, olen myös maamme kalastustentarkastajan J. Alb. Sandmanin kehotuksesta ruvennut suunnittelemaan yksinkertaisempaa ja nopealiikkeisempää vakuutusrakennetta — jos niin saisin sanoa — ja siinä ottanut esikuvaksi senaattori Aug. Ramsayn kirjoittaman, Pellervon julkaisuna ilmestyneen lentokirjusen Karjanvakuutusyhdistyksistä, joka yhdistysmuoto nykyään lienee saanut osakseen suurempaakin kannatusta. Tässä julkaisemani kyhäys ja sääntöehdotus onkin sentähden yllämainitun senaattori Ramsayn suunnitelman sovitte-lukoe kalastuselinkeinoomme ja olen tässä so-

vittelussa saanut Pellervon neuvojalta hra Åke Lönnbergiltä erittäin suosiollista apua, josta täten pyydän saada lausua kunnioittavimman kiitokseni. Samoin pidän mieluisena velvollisuutenani lausua kiitollisuuteni kalast. tarkastajalle, maisteri J. Alb. Sandman'ille hänen hyväntahtoisesta ja arvokkaasta avustuksestaan suunnitelman sommittelussa ja julkasemisessa. Sovitteluni olen esittänyt kalastajille ensi kertaa Tammiossa ja sittemmin Turussa lokakuun lopulla v. 1907, saaden kummassakin tilaisuudessa varsinaiselle vakuutusyhdistys-ajatukselle yksimielistä kannatusta. Kun muutammat asiaaharrastavat henkilöt sen lisäksi sanomalehdistössä 'ovat käsitelleet kysymystä pääasiallisesti samaan suuntaan kuin allekirjoittanutkin, rohkenen pienelle sovittelulleni toivoa asianomaisissa piireissä edes jonkun verran kannatusta semmitenkin kun vakuutusyhdistys-ajatus alkuperäisellä toiminta-alalla jo on saavuttanut melkoista suosiota. Joka tapauksessa pyydän tästä yhdistysajatukselta saada lausua kiitokseni sen keksijälle, jolta sen jotakuinkin muuttamattomana olen lainannut.

Helsingissä syyskuun 30 p:nä 1908.

I. M. Wallenius.

KALASTUSNEUVOJEN VAKUUTUSYHDISTYKSISTÄ.

Luonnon valtavat voimat eivät anna armoa yksityiselle, elämästään taistelevalle kalamiehelle, joka innoissaan on myrskyä aavistamatta tämän tullessa sattunut neuvoineen rikkoutuneelle jäälautalle jäämään. Henkeään hän luonnollisesti kalleimpana pitää, pyydyksensä tuuliajolle jättää. Rauhallisissakaan ilmastopiireissä ei kalamies ole vahingoista vapaa. Hyle voi yhdessä yössä hänen verkkonsa tuhota j. n. e. — vahinkoja on kaikenlaisia ja tulevat ne silloin, kun niitä vähimmin odotetaan. Ei katso vahinko, kohtaako se rikasta vai köyhää, tuhooko se osan vai hävittääkö se kohtamansa koko omaisuuden — se tekee tuhotyönsä vaan kylmän tyyneesti, arastelematta ja varmasti. Onneton, jota vahinko kohtaa, ajattelee päänsä puhki neuvoja, millä sitä voisi estää. Jos hän on varovaisempi, menettää hän tilaisuuden saaliiseen ja kituu taloudellisessa ahdinkotilassaan. Jos hän sitävastoin laskee kaikki pyydyksensä, voi hän yhdellä kertaa, kuten jo mainitsimme, koko omaisuutensa menettää. Senpätähden ajatteleekin jokainen mielellään keinoja, estääkseen tuhon perinpohjaista vaikutusta. Ajatelkaamme, että toverit näkevät toverinsa vahinkoa kärsivän. Ajatelkaamme, että näemme oman veljemme yht'äkkiä menettävän ei ainoastaan kaiken sen mikä hänellä oli, vaan myöskin tilaisuuden hankkimaan itselleen elantoa lähinnä seuraavaksi ajaksi. Säälimme häntä. Auttaisimme, jos voisimme — huomenna kohtaa onnettomuus

jotakin toista — olemme siis kaikki alttiita samoille vaaroille, kaikki voimme yhtä helposti joutua kärsimään, olimme sitten köyhiä tai rikkaita. Köyhä kärsii luonnollisesti enemmän kuin rikas, sillä rikkaalla voi olla säästöjäkin, jotka köyhältä kokonaan puuttuvat — varakkaampi voi piankin hankkia itselleen uudet neuvot. Joka tapauksessa on vahinko aina vahinko, kohtasipa se sitten ihmistä ketä hyvänsä, tavalla millä hyvänsä.

Mitä keinoja voisimme keksiä laimentaksemme onnettomuuden ankaruutta? Säästäväisyshän on mitä erinomaisin muoto tässä toiminnassa. Jos onnettomuus meitä kohtaa, voimme pian saada uusia neuvoja sijaan ja jatkaa kalastusta jonkun ajan perästä. Joka tapauksessa on isku sangen ankara. Köyhä »pienkalastaja» ansaitsee ani harvoin niin paljon, että siitä säästöön voisi jotain saada. Kenties kärsii rikas niin suuren vahingon, ettei kykene yhtä suuria pyyntineuvoja hankkimaan kuin hänellä ennen oli, ja tulee tämäkin heti samanlaisille vaaroille. alttiiksi.

Pitäisi siis löytyä joku toinen keino, millä voisi ehkäistä onnettomuuden tuhoavaa voimaa mainittujen toverien kesken. Eikö sitä voisi saada aikaan siten, että toverit kaikki sitoutuisivat määrättyssä suhteessa auttamaan onnettomuuden kärsijää. Olisiko kenties kohtuutonta, että edeltäpäin sitoudumme auttamaan veljeämme, jos hän omasta puolestaan sitoutuu tekemään meille samoin joutuessamme samalla tapaa kärsimään. Tuskin löytynee tähän useampaa kuin yksi vastaus: Auttaa veljeämme onnettomuudessa on meidän inhimillinen velvollisuutemme — mieluinen silloin kun itse tiedämme tulevamme samalla tapaa autetuksi vahinkoa kärsiessämme. Tätä periaatetta järjesteellisesti noudattaaksemme liittymme lähemmin yhteen, perustamme yhdistyksen nimittäen sitä esim. *Kalastusneuvojen vakuutusyhdistykseksi*.

Voidaksemme saada yhdistyksemme perusteelliseen toimintaan, täytyy meidän ajatella niinhyvin käytännöllisiä kuin oikeutettujakin muotoja, periaatteita, joihin aijomme sitoutua ja joiden mukaan vahingon sattuessa aiomme toveriemme apua nauttia. Kun yhdistyksemme käsittää ainoastaan rajoitetun alan, esim. isomman kalastajasaaren kaikkine, siihen kuuluvine kylineen, on koko väestö enemmän tai vähemmän tuttua keskenään. Senpätähden ei tällainen toverillinen apurengas tunnukaan västenmieliseltä. Näin ollen on helpompaa perustaa tämän tapainen yhdistys asianomaiselle saarelle.

Kukaan meistä ei voisi vaatia, että toverit korvaisivat vahingon kokonaisuudessaan, vaan olemme sangen iloisia, jos he yhteisesti auttavat meitä korvaamalla $\frac{2}{3}$ tai $\frac{3}{4}$ kärsimästämme todellisesta vahingosta, johon ei ole laskettu saatavana olleen saaliin hukkaa. Toisin sanoen onnettomuuden kärsineelle korvataan $\frac{2}{3}$ tai $\frac{3}{4}$ vakuutettujen todellisen vahingon kautta menetettyjen esineiden täydestä rahaarvosta. Kuta suurempi on korvattava suhdeluku, sitä suuremman hyväntuonon toverit toisilleen tekevät, mutta juuri toveruuskannalta katsottuna ei ole hyvä asettaa tätä lukua liian korkeaksi, sillä helposti saatu tai saatava apu veltoistuttaa heikompuonteisia ihmisiä taisteluissaan kohtalonsa kanssa oman olemassaolonsa puolesta. — Helpompaa kuin koko maata tai lääniä käsittävälle, isolle vakuutusyhtiölle on tällaiselle pienelle vakuutusyhdistykselle niinhyvin vakuutettavien pyyntineuvojen kuin vahingonkin oikea arvostelu, ja tuskin voitaneet puolueellisuudesta sen enempiä silloin puhua. N. s. arvioimislautakunta valitaan vuodeksi kerrallaan yhdistyksen vuosikokouksessa ja arvioi tämä vakuutettavat esineet niiden vakuutusajan alussa ja siitä edelleen toimittaa vuosittain tarkastuksia näiden vakuutettujen esineiden suhteen. Tämä vuosittainen arvioiminen tuntuu välttämättömältä

senkin tähden, etteivät neuvot hoidon puutteessa huononisi enemmän kuin on välttämätöntä. Kuu-
luuhan yhdistyksen ei ainoastaan suoranaisiin, vaan
myöskin aatteellisiin harrastuksiin tavallaan valvoa,
että sen jäsenet huolellisesti toimivat niinhyvin am-
matissaan kuin omassa kotitaloudessaankin, sillä
kumpikin näistä ylläpitää pienen saariyhteiskunnan
yleistä hyvinvointia, jota kohtaan itse kullakin erik-
seen ja kaikkialla on omat määrätyt kansalaisvel-
vollisuutensa.

Tähän saakka olemme puhuneet yleisistä periaat-
teista mainitun vakuutustoiminnan alalla. Ennenkun
siirrymme lähemmin selvittämään asiain käytännöl-
listä järjestystä, haluaisimme vielä ajatella, mille eri
aloille vakuutuksen tällä tavalla tahtoisimme ulottaa.
Olemme puhuneet yleensä pyyntineuvoista, mutta
kuten tunnettua tarvitsee kalastaja toimessaan myös
paljon sellaisiakin esineitä, joita suoranaisina pyyn-
tineuvoina ei voida pitää. Esimerkkinä mainitta-
koon hevoset, veneet, kalastajamajat, jotka pysty-
tetään jälle j. n. e. Näistä voisi vielä laskea yh-
distysten vakuutusalaan kuuluviksi kaikki muut
paitisi sellaiset, jotka kalastuselinkeinon alalla ilmene-
vien tapahtumien varalta voidaan muualla vakuuttaa.

Yhdistyksen rahavaroista puhuessamme ero-
tamme niissä kaksi eri rahastoa, vakuutusrahaston
ja vararahaston. Edellinen näistä on vaihtelevampi
riippuen kokonaan vakuutusmaksuista ja kunakin
vuonna tapahtuvista vahingoista, jotavastoin jälki-
mäinen on koottuna sisääkirjotusmaksuista ja vuo-
sivoitoista. Vakuutusrahaston kokoaminen voidaan
toimittaa kahdella eri tapaa: joko niin, että vakuu-
tusmaksuna kannetaan edeltäpäin vakuutusvuoden
alussa määrätty rahaerä, tai taksotetaan jäseniä
tilivuoden lopussa tarpeen mukaan. Edellistä tapaa
käytetään vakuutuksissa yleensä silloin kun yhtiöille
vakuutusmaksu maksetaan, mutta jälkimäinen toi-
mintatapa on yleisempi keskinäisten vakuutusyhdis-

tysten vakuutusrahaston kokoamiseen nähden. Kun
keskinäiselle yhdistystoiminnalle tahdomme vakuu-
tuslaitoksemme perustaa, tuntuu jälkimäinen tapa
ehdottomasti paraimmalta, sillä muuten on vaikea
keksiä oikeata perustetta vakuutusmaksun määrää-
miseksi, mutta kumminkin toiminnan helpottami-
seksi on mielestämme kannettava vuoden alussa
tarpeellinen ennakkomaksu. Se osa, mikä tuli liikaa
tilivuoden alussa johtokunnan ehdottaman takso-
tuksen mukaan siirretään vakuutusvuoden päättyessä
joko vararahastoon tai ensi vuoden tileihin yhdis-
tyksen vuosikokouksessa tehdyn päätöksen mukaan.
Edempänä tulemme tähän seikkaan vielä kerran,
jolloin numeroilla tahdomme koettaa asiaa valaista.

Vararahaston tarkoituksena on tasalla vakuu-
tusmaksuja niin, että ne eivät liian suuressa mää-
rin pääse vaihtelevaan. Onhan luonnollista että
vahingot eri vuosina voivat sangen suuresti vaih-
della ja että vakuutusmaksu sen kautta voi 50 pen-
nistä seuraavana vuonna kohota aina 5 markkaan,
joka seikka tekisi monelle sangen vastenmieliseksi
muutamina vuosina yhdistykseen kuulumisen. Ku-
ten jo mainitsimme tulevat vararahastoon yhdis-
tyksen sisääkirjotusmaksut, jotka alussa määrätään
ja senjälkeen tarpeen mukaan vuosikokouksessa
korotetaan. Onhan luonnollista, että yhdistykseen
myöhemmin liittyneet jäsenet ovat velvolliset mak-
samaan osansa vararahastoon ja tämä osa on sil-
loin pidettävä jokseenkin yhtä suurena kaikille.
Jos ensi vuonna sisääkirjotusmaksu on yksi markka,
voi se seuraavana vuonna jo olla suurempi sen-
tähden, että siihen liittyvät jäsenet pääsevät osal-
lisiksi vararahastoon, jonka suuruus on yhdistyksen
viimevuotisten jäsenten luku kerrottuna edellisellä
sisääkirjotusmaksulla ja siihen lisättyinä vakuutus-
kannan verotuksena vuosittain kannettava prosentti-
määrä. Otaksukaamme, että perustava jäsenluku
on 50 henkeä, jotka vakuutuskantansa mukaan

kukin maksavat sisäänkirjotusmaksuna 1 markan, summa on siis 50 mk. Vuoden vakuutuskanta otaksutaan esim. 10,000 mk. ja tästä kannetaan vararahastoon $\frac{1}{5}$ $\frac{0}{0}$ s. o. 20 mk. Vararahaston suuruus on siis $50 + 20 = 70$ mk. ja jokaista jäsentä kohti $\frac{70}{50} = 1:40$ Smk. On siis aivan kohtuullista, että sisäänkirjotusmaksuna seuraavana vuonna liittyviltä jäseniltä kannetaan Smk. 1:40.

Voidaan ajatella, olisiko osanottajiin nähden mahdollisesti asetettava alin määrä, ennenkuin yhdistys voitaisiin perustaa. Onhan itsestään selvää, että kuta suurempi on yhdistyksen jäsenluku, sitä tasasemmaksi käy toiminta ja päinvastoin. Omasta puolestamme olemme sitä mieltä, että yhdistys on perustettava, jos heti saamme kokoon viisikymmentä miestä, joiden tavaroiden vakuutusarvo nousee 10,000 m:kaan. Kokemus on näet osottanut, että ellei yritykseen alussa pienilläkin voimilla ryhdytä, ei siitä pitkiin aikoihin — tuskinpa koskaan — tule mitään. Esimerkki mieliä rohkasee ja sitten vasta, kun on nähty, miten liike onnistuu, sitten vasta voimme toivoa yhdistykseen liittyvän enemmän voimia. Ei siis pidä säikähtää alussa pientä jäsenlukua, vaan tarmolla on yhteisen asian edistämiseksi toimeen ryhdyttävä.

Haluaisimme tässä asian alotteeksi tehdä ehdotuksen mainitunlaisen yhdistyksen säännöiksi.

Ehdotus Seiskarin Kalastusneuvojen vakuutusyhdistyksen säännöiksi.

I. Perusmääräyksiä:

1 §.

Seiskarin kalastajain vakuutusyhdistyksen tarkoituksena on näissä säännöissä määrättyillä ehdoilla

korvata yhdistyksen osakkaalle hänen elinkeinoaan harjottaessa tapaturman kautta kärsimänsä vahinko.

2 §.

Yhdistyksen muodostavat kaikki Seiskarilla ja siihen kuuluvilla ulkosaarilla asuvat kalastuksen harjottajat, jotka vakuuttavat kalaneuvonsa mainitussa yhdistyksessä. Kukin osakas on yhdistyksessä osallisena sillä rahamäärällä, mistä hänen pyyntineuvonsa on vakuutukseen otettu.

Vakuutukseen otetaan kaikenlaisia kalastusneuvoja, kuten verkkoja, nuottia, rysiä, mertoja, pitkäsiimoja y. m. välittömiä pyyntineuvoja sekä kalavenheitä ja muita sellaisia, mitkä yhdistyksen tarkastuslautakunta on vakuutettaviksi hyväksynyt. Kuitenkaan ei sellaisia esineitä, jotka jo ovat jossakin muussa vakuutuslaitoksessa tai muussa sentapaisessa vakuutetut, tai voidaan vakuuttaa, oteta yhdistyksessä vakuutukseen.

Yllämainitut esineet otetaan vakuutukseen kaikki yhdessä, joten niiden omistaja saa ainoastaan yhden vakuutuskirjan.

Kumminkin voi kalastaja vakuutettavasta omaisuudestaan vakuuttaa myöskin ainoastaan täydellisesti määrätyn osan.

3 §.

Vahingon korvauksena suoritetaan 1:ssä §:ssä mainitun seikan tähden $\frac{3}{4}$ siitä määrästä, miksi arviomiehet ovat vahingon arvioineet.

Yhdistys ei maksa korvausta, jos vahinko sattuu vakuuttajan tai hänen alaisensa ilmeisen huolimattomuuden kautta.

4 §.

Se, joka on tullut yhdistyksen jäseneksi, pysyy sellaisena siksi kun vakuutus on päättynyt irtisanomisen nojalla 17 §:n mukaan, taikka julistetaan 5:ssä §:ssä mainitusta syystä lakanneen voimassa olemasta.

Jos osakas, joka kerran on edellämainittujen syiden tähden ollut yhdistyksestä eronneena, siihen uudelleen liittyä tahtoo, olkoon hän siihen oikeutettu maksamalla sisäänkirjotusmaksuna ainoastaan eron alkuperäisen ja uuden sisäänkirjotusmaksun välillä.

Jos osakas kuolee, siirtyvät hänen oikeudenomistajillensa ne oikeudet ja velvollisuudet, jotka hänellä osakkaana on ollut, jos he niin haluavat.

5 §.

Osakas menettää oikeutensa korvauksen saamiseen vakuutetusta esineestä ja voidaan vakuutuksenottaja sulkea pois yhdistyksestä:

- a) 3:ssä §:ssä mainitun syyn tähden;
- b) kun yhdistykselle taksotettua maksua ei ole ajoissa täysin suoritettu;
- c) jos osakkaan joutuessa konkurssiin konkurssihallitus ei, siihen kehoitettuna, sitoudu suorittamaan vakuutusmaksua.

Kun vakuutus tämän §:n mukaan taikka irtisanomisen nojalla on lakannut, tulee osakkaan kuitenkin suorittaa yhdistykselle vakuutusmaksu lakkauspäivään asti, sekä vararahastoon menevä lisämaksu koko vakuutusvuodelta, niinkuin 7:n §:n b:ssä sanotaan.

6 §.

Osakkaat vastaavat yhteisesti yhdistyksen sitoumusten täyttämisestä jakaen siten vastuunalai-

suuden keskenään, että kukin maksaa samassa suhteessa kuin hänen vakuutukseen otettujen esineiden yhteenlaskettu vakuutusarvo on yhdistyksen koko senaikuisen vakuutusmäärään, ja on niinkään saman perusteen mukaan vastuunalainen vajuukseen, joka syntyy sen johdosta, ettei yksityisen osakkaan maksettava syystä tai toisesta ole tullut suoritetuksi. Tämän perusteen mukaan on siis se rahamäärä, joka kunakin vakuutusvuonna tarvitaan vahingonkorvausten suorittamiseen ja hoitokustannuksiin, vakuutusvuoden lopussa jaettava kaikkien niiden kesken, jotka vuoden aikana olivat jäseninä yhdistyksessä; ja kultakin kannetaan hänen osuutensa tuosta määrästä hänen vakuutusmaksunaan sanotulta vuodelta.

Vuoden aikana alkaneesta vakuutuksesta on maksu kuitenkin niin monta kahdestoistaosaa täydestä vuosimaksusta kuin vuodesta on jällellä kuukausia, alkamiskuukausi siihen luettuna.

Samalla tapaa lasketaan maksu esineistä, joiden vakuutus ennen vuoden loppua tavalla tai toisella on päättynyt.

Määrätty maksu, jota ei oikeaan aikaan suoriteta, korotetaan kymmenellä (10) prosentilla ja on ilman edelläkäypää lainhakua ulosmittauksen alainen.

7 §.

Vararahaston muodostamista varten otetaan:

a) sisäänkirjotusmaksuna 50 penniä kultakin sadan markan vakuutusarvosta tai sen osalta;

b) 6:ssä §:ssä mainitun vuosimaksun lisäksi vuosikokouksen päätöksen mukaan lisämaksua vähintään 5 ja enintään 20 penniä kultakin alkaneelta sadalta markalta siitä määrästä, josta osakas suorittaa 6:ssä §:ssä mainittua maksua päättyneeltä vuodelta.

Mitä vuosittain kertyy vararahastoon, on pantava talletustilille varmaan pankkiin ja yhdistyksen kirjanpidossa tarkoin erotettava sen muista varoista.

Se korko, mikä vararahastosta kertyy, saadaan vuosikokouksen erityisen päätöksen mukaan käyttää yhdistyksen vuotuisiin menoihin. Jos korkotulot nousisivat näitä suuremmiksi, siirretään ylijäämä vararahaston pääomaan.

Vararahastoa ei saa vähentää paitsi alempana määrättävässä tapauksessa. Kuitenkin otettakoon siitä korotta yhdistykselle sellainen etumaksu ja laina kuin 8:ssa §:ssä tarkemmin säädetään.

Jos niin suuria vahinkoja sattuisi, ettei yhdistys kykene niitä korvaamaan taksoituksella, taikka lainanottamisella 8:n §:n mukaan, päättäkööt osakkaat yleisessä kokouksessa, onko ja missä määrin vararahastoa käytettävä tähän tarkotukseen ilman takasinmaksuvelvollisuutta. Päätöksen tekemiseen sellaisesta käyttämisestä vaaditaan, että siihen yhtyneet osakkaat edustavat vähintään kahtakolmattosaa ($\frac{2}{3}$) yhdistyksen koko vastuumäärästä.

Kun vararahaston säästö nousee kymmeneen prosenttiin yhdistyksen koko senaikaisesta vastuumäärästä, otettakoon vuosikokouksessa harkittavaksi, voidaanko ja missä määrin alentaa vararahastoon suoritettava lisämaksua tai se kokonaan lopettaa. Päätös tästä tehdään siinä järjestyksessä kuin 26 §:ssä säädetään näiden sääntöjen muuttamista koskevan päätöksen tekemisestä.

Jos vararahasto on asianomaisesti tehdyn päätöksen nojalla käytetty vahingonkorvauksiin, aletaan taas periä täysiä lisämaksuja vararahastoon, siksi kuin siitä otettu määrä näin on tullut korvatuksi.

Vastuumäärää alennettaessa, vakuutuksen laskatessa taikka osakkaan luopuessa yhdistyksestä ei vararahastoon suoritettuja maksuja anneta takaisin, vaan ne jäävät vararahastoon.

8 §.

Helpottaakseen ja jouduttaakseen vahingonkorvausten suorittamista ottakoon yhdistyksen hallitus, etumaksuna ensinnä tapahtuvasta vakuutusmaksujen taksotuksesta, lainaa yhdistyksen tarpeeksi ja sen yhteisellä vastuulla, ei kuitenkaan päälle viiden prosentin yhdistyksen koko vastuumäärästä. Jos vahingot vakuutusvuonna ovat niin suuret, että vakuutusmaksu tulisi nousemaan yli viiden prosentin, olkoon yhdistyksen kuitenkin sallittu, milloin ne voidaan lainalla suorittaa jakaa se osa lainasta, joka vielä on jällellä, kun on kannettu vakuutusmaksua viisi prosenttia takasinmaksettavaksi kahden lähinnä seuraavan vuoden vakuutusmaksujen taksotuksella. Tämä lisämäärä lasketaan ainoastaan siltä omaisuudelta, joka oli yhdistyksessä vakuutettuna sinä vakuutusvuonna, jonka menoihin lainamäärä on käytetty; myöhemmin alkanut vakuutus on siis siitä vapautettu. Suurempaan määrään nousevia lainoja, kuin edellä on sanottu, otettakoon osakasten vuosikokouksessa tekemän päätöksen mukaan, ja sellainen laina on maksettava vuotuisilla taksotuksilla korkeintaan 3 vuoden kuluessa. Tämän taksotuksen järjestäminen on kokouksessa tarkemmin päätettävä.

II. Hallitus ja hoito.

9 §.

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu viisi jäsentä. Hallituksen jäsenet, samoin kuin myös 2 varajäsentä valitaan yhdistyksen varsinaisessa vuosikokouksessa huhtikuulla, ja tulee heidän kaikkien olla yhdistyksen osakkaita. Näistä eroaa arvan mukaan ensimmäisenä vuonna 3 ja toisena 2 sekä vuosittain 1 varajäsen. Sittemmin eroavat

vuosittain vuoroonsa ne, jotka 2 vuotta ovat olleet johtokunnassa. Eroava jäsen ja varajäsen voidaan valita uudestaan. Jos jäsen eroaa ennenkun hänen toiminta-aikansa on päättynyt, kutsutaan varajäsen hänen sijaansa, kunnes täytevaali seuraavassa kokouksessa on toimitettu.

Hallitus valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan. Puheenjohtajan poissaollessa johtaa puhetta se, joka tilaisuutta varten siihen valitaan.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan määrättävällä paikalla ja ajalla niin usein kuin asiat vaativat. Äänestyksessä ratkasee äänten enemmistö asian; jos äänet jakaantuvat tasan, voittaa puheenjohtajan kannattama mielipide.

Jos hallitus ei saavu kokoukseen täysilukuisena, on se vähempilukuisenakin päätösvoimainen, ja silloin on päätös pätevä, jos vähintään kolme läsnäolevista siihen yhtyy.

Hallituksen kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa.

Hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet saavat sen palkkion ja korvauksen matkoistaan yhdistyksen asioissa, minkä osakkaat vuosikokouksissaan määräävät.

10 §.

Hallituksen asiana on:

a) ottaa vastaan ja kirjoihin merkitä vakuutusilmoitukset, sekä asiaa harkittuansa vahvistaa vakuutus;

b) pitää silmällä vakuutettujen esineiden hoitoa ja sitä varten toimittaa tarpeen mukaan tarkastuksia itse paikalla ja antaa niiden hoidon aiheuttamia neuvoja;

c) kahden jäsenen ja vähintään kahden, hallituksen lisäksi kutsuman jäävittömän henkilön toimitettua arvioimisen määrätä, minkä

verran korvausta sattuneesta vahingosta on maksettava;

d) hoitaa yhdistyksen rahavaroja ja tehdä niistä tili;

e) noudattaen 8:n §:n määräyksiä ottaa yhdistyksen yhteisiin tarkoituksiin lainoja, milloin niitä tarvitaan;

f) määrätä vakuutuskirjan kaava, sekä muuten järjestää kirjeenvaihto, luettelo ja kirjanpito;

g) sitä varten valitun jäsenen tai muun henkilön puolesta kantaa ja vastata yhdistyksen puolesta;

h) muuten kaikella uutteruudella ja huolella hoitaa yhdistyksen asioita lain ja asetusten sekä näiden sääntöjen ynnä yhdistyksen jäsenten niiden kanssa sopusoinnussa olevain päätösten mukaisesti.

Hallitus on kokonaisuudessaan yhteisesti vastuunalainen yhdistyksen tileistä ja varoista.

11 §.

Kuulutuksella kirkossa, sekä ilmoituksella kunnanhuoneella on hallituksen kokoonpano vuosittain vuosikokouksen jälkeen ilmoitettava.

Muut yhdistystä koskevat ilmoitukset saatetaan tiedoksi samassa järjestyksessä.

12 §.

Vakuutusvuosi on sama kuin kalenterivuosi. Kun vuoden tilit on päätetty ja se maksu laskettu, mikä kuluneelta vuodelta on taksotettava, tulee hallituksen laatia kirjallinen kertomus yhdistyksen toiminnasta kuluneena vuotena, ynnä lasku siitä mak-
susta, joka on perittävä, yleiskatsaus tuloihin ja menoihin sekä rahaston tilaan, ynnä ne ehdotukset,

jotka vuosikokouksessa tulevat yhdistyksen jäsenille esitettäväiksi.

Tilit tulee olla päätetyt ja hallituksen kertomus laadittu ennen maaliskuun 10:ttä päivää.

13 §.

Tilien sekä yhdistyksen asiain hoidon tarkastamista varten valitaan osakkaista vuosittain vuosikokouksessa kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatarkastajaa, ja määrätään ennen vaalin toimittamista näille tuleva palkkio.

Tilintarkastajat kokoontuvat hallituksen määrättävällä paikalla ja ajalla, ei kuitenkaan myöhempään kuin maaliskuun 20:nä p:nä. Toimittamastaan tarkastuksesta on tilintarkastajain annettava kirjallinen, vuosikokoukselle osotettu kertomus, jonka myös tulee sisältää lausunnon hallituksen kertomuksessa olevista ehdotuksista ja nimenomaan mainita, puolletaanko vastuuvapautta vai ei. Tilintarkastuksen tulee olla päätetyn ja kertomuksen hallitukselle annetun maaliskuun kuluessa.

Hallituksen ja tilintarkastajain kertomusten tulee senjälkeen olla hallituksen puheenjohtajan luona osakasten nähtävänä.

III. Yhdistyksen kokoukset.

14 §.

Yhdistyksen jäsenet kokoontuvat vuosittain huhtikuussa varsinaiseen vuosikokoukseen hallituksen määrättävällä paikalla ja ajalla.

Ylimääräinen kokous pidetään niin usein kuin hallitus katsoo tarpeelliseksi, taikka jos jäsenet edustaen vähintään kymmenettä osaa yhdistyksen koko vastuusta erityistä asiaa varten sitä hallitukselta kirjallisesti pyytävät.

Kutsumus kokoukseen kuulutetaan 11:ssä §:ssä mainitulla tavalla kolmena kokouksen edellisena sunnuntaina ja on kutsumuksessa ilmoitettava ne asiat, jotka kokouksessa tulevat yhdistykselle esitettäväiksi.

Kokouksen avaa hallituksen puheenjohtaja, jonka jälkeen läsnäolevat pääluvun mukaan valitsevat puheenjohtajan sitä tilaisuutta varten. Pöytäkirjaa pitää se, jonka hallitus on siihen valinnut.

Yhdistyksen jäsen ottakoon itse taikka valtuutetun asiamiehen kautta osaa kokoukseen; asiamieheksi voidaan kuitenkin hyväksyä ainoastaan yhdistyksen jäseniä.

Kokouksessa lasketaan äänet yhdistyksen jäsenten vakuutusarvon mukaan siten, että kultakin sadalta markalta tulee yksi ääni, jolloin alettu sataluku lasketaan kokonaiseksi. Kuitenkaan ei kukaan saa äänestää enemmällä kuin kymmenennellä osalla siitä äänimäärästä, mikä kulloinkin ottaa osaa äänestykseen.

Jos äänet jakaantuvat tasan, ratkaskoon puheenjohtajan ääni asian, paitsi vaaleissa, jotka arpa ratkasee.

15 §.

Varsinaisessa kokouksessa otetaan käsiteltäväiksi seuraavat asiat:

1:o esitetään hallituksen vuosikertomus edelliseltä toimintavuodelta sekä tilintarkastajain kertomus toimitetusta tilintarkastuksesta ja päätetään vastuuvapauden antamisesta tarkastettuun hallintoon nähden;

2:o vahvistetaan hallituksen ja tilintarkastajain kertomusten nojalla se määrä, mikä päättyneeltä vuodelta on taksotettava ja yhdistyksen jäsenten siitä riippuvat maksut, jonka yhteydessä käsitellään mahdollisesti esille tu-

leva kysymys sellaisesta lainanotosta kuin 8:ssa §:ssä on mainittu;

3:o otetaan käsiteltäviksi edellisessä kokouksessa pöydällepannut asiat;

4:o määrätään hallituksen ja tilintarkastajain palkkiot, sekä korvaukset matkoista ja toimituksista, niin myös ylöskantopalkkio;

5:o toimitetaan hallituksen jäsenten ja varajäsenten ynnä tilintarkastajain ja näiden varamiesten vaalit;

6:o otetaan käsiteltäviksi muut kutsu- muksessa mainitut asiat; sekä

7:o valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa jotka ynnä kokouksen puheenjohtaja, toimitet- tuaan tarkastuksen, allekirjottavat pöytäkirjan merkiten sen tarkastetuksi ja hyväksytyksi.

IV. Vakuutuksesta ja vakuutusehdoista.

16 §.

Jokainen, joka haluaa liittyä yhdistykseen tai ottaa siinä lisävakuutuksen, tekee asiasta ilmoituksen hallituksen puheenjohtajalle. Tämä jättää asian 10:ssä §:ssä, kohdassa c) mainitulle lautakunnalle. Tämä lautakunta toimittaa heti pyydetyn arvioi- men, jonka jälkeen asianomainen liittyy seikkape- räiseen anomukseen taksotuslautakunnan lausunnon ja jättää sen uudelleen hallituksen puheenjohta- jalle saaden häneltä tilivuoden loppuun voimassa olevan vakuutuskirjan maksamalla siitä 7 §:ssä mainittua sisäankirjotusmaksua ennakkomaksuna 1:— Smk vakuutuskirjalta. Tämä markka laske- taan pois tilivuoden päätyttyä toimitettavassa tar- kastuksessa. Vakuutus astuu voimaansa heti kun ensimmäinen maksu on suoritettu ja on voimassa kunnes se uudistetulla vakuutuskirjalla kuoletetaan

tai muuten 5 tai 17 §§:ien mukaan tehdään voi- mattomaksi.

Vakuutuksen hakukaavoja hankkii hallitus ja on niitä saatavina yhdistyksen virkailijain luona maksutta.

17 §.

Hallitus olkoon oikeutettu julistamaan vakuu- tuksen lakkaavaksi vakuutusajan päättyessä, kun vakuutuksenottaja ei ole ottanut noudattaakseen määräystä, joka on 10 §:n b) kohdassa mainittu, taikka jos jokin muu yhdistyksen edulle erittäin tärkeä syy antaa siihen aihetta. Sellainen irtisano- minen on kumminkin annettava vakuutuksenotta- jalle tiedoksi vähintään 3 kuukautta ennen vakuu- tusvuoden loppua.

Irtisanomisesta olkoon vakuutuksenottajalla oi- keus, jos katsoo sen kohtuuttomaksi, tehdä valitus vuosikokouksessa, jonka silloin tulee lopullisesti tut- kia ja päättää asia.

Irtisanoutumisen jälkeen olkoon osakas oikeu- tettu eroamaan yhdistyksestä kuluvan vakuutusvuo- den lopussa. Irtisanoutuminen on tehtävä hallituk- sen puheenjohtajalle vähintään kaksi kuukautta ennen vakuutusvuoden loppua uhalla, ettei vakuutus sen nojalla lakkaa ennenkuin lähinnä seuraavan vakuu- tusvuoden lopussa. Yhdistyksen jäsen olkoon oi- keutettu, jos haluaa saamaan todistuksen tapahtu- neesta irtisanoutumisesta.

V. Vahingon korvaamisesta ja maksujen taksottamisesta.

18 §.

Jos vakuutetuille esineille on sattunut vahinko, ilmottakoon omistaja tai haltija heti hallituksen pu-

heenjohtajalle, jonka jälkeen tämä lähettää tarkastus- ja arvioimislautakunnan asiata tutkimaan ja antamaan lausuntonsa vahingon laadusta ja suuruudesta.

Sen jälkeen esitetään asia hallitukselle, joka lopullisesti määrää vahingon korvauksen ja antaa päätöksen asianomaiselle viimeistään kaksi viikkoa asian ilmotuksen jälkeen.

Jos se, joka vahingon on kärsinyt ei tyydy siten tarjottuun korvaukseen, menetellään niinkuin 20 §:ssä sanotaan.

Määrätty vahingonkorvaus on viipymättä hallituksen maksettava.

19 §.

Vakuutusmaksujen ja muiden lisämaksujen ylöskanto on, mikäli mahdollista, toimitettava samalla kertaa kuin yleisten kruununverojen ylöskanto taikka muulla yhdistyksen jäsenille mukavalla tavalla. (Kts. § 16).

Kunkin jäsenen maksun merkitsee hallitus ylöskantoluetteloon, jonka mukaan ylöskantomies toimittaa rahojen perimisen ja tekee niistä tilin. Kullekin osakkaalle annetaan eri kuitti suorittamastaan maksusta.

Ennen ylöskantoa on hallituksen kirkossa kuultettava, kuinka paljon maksunpanon mukaan tulee kultakin sadalta markalta vastuumäärää.

VI. Muutoksen hakemisesta.

20 §.

Jos joku on tyytymätön hallituksen päätökseen, josta 16—18 §§:ssä on sanottu eikä asia ole lopullisesti vuosikokouksen ratkaistava, tulee hänen

puhevaltansa menettämisen uhalla 30 päivän kuluessa sitä päivää lukuunottamatta, jolloin päätöksestä tiedon sai, hallitukselle ilmoittaa, että hän haluaa asian välimiesten ratkaistavaksi ja ilmottakoon samalla sekä vaatimuksensa että kolme valitsemaansa välimiestä.

Kun sellainen ilmotus on tehty, olkoon hallitus velvollinen kahden viikon kuluessa tyytymättömälle niinkään ilmottamaan 3 välimiestä, jonka jälkeen kumpasenkkin asianomaisen tulee sulkea pois yhden vastapuolensa nimittäin välimiehen ja jällellä olevat 4 valitsevat yhteisesti viidennen sekä nämä viisi ottavat keskuudestaan yhden puheenjohtajaksi. Välimiehen jäävillisyyteen nähden noudatettakoon mitä laissa on säädetty jäävistä tuomariin.

Välimiesten tuomioon asiasta ja sen käsittelyn kuluista älköön muutosta haettako.

Kulut asian käsittelystä tulee valittajan maksaa, jos hän häviää, mutta muuten yhdistyksen.

VII. Erityisiä säännöksiä.

21 §.

Yhdistyksen jäsen älköön haastako oikeuteen hallituksen jäsentä hänen toimintansa johdosta, jolleivät jäsenet yleisessä kokouksessa tarkastettuansa hallintoa siihen suostu.

22 §.

Yhdistyksen jäsentä älköön taksotettako muuta tarkotusta varten kuin säännöissä on mainittu, älköön myöskään yhdistyksen varoja toisin käytetäkö kuin tässä säädetään.

23 §.

Kirjallisen asiakirjan, joka yhdistyksen puolesta tehdään, allekirjottakoon sen puolesta ja merkiten yhdistyksen nimen joko hallituksen puheenjohtaja ja yksi jäsen taikka kaksi hallituksen jäsentä.

24 §.

Hallituksen huolena on sellainen kirjanpito kuin yhdistyksen toiminnan laatuun nähden tarvitaan. Hallituksen tulee myös pitää vakuutuksista tarkkaa kirjaa ja luetteloa, joka osoittaa vakuutusten määrät ja vastuuarvot, vahingonkorvausten luvun ja määrän y. m. seikat, jotka ovat omiansa valaisemaan yhdistyksen toimintaa ja asemaa.

Hallituksen tulee katsoa, että vakuutuskirjat ja muut sen huostassa olevat asiakirjat pidetään hyvässä järjestyksessä ja hyvin säilytetään.

25 §.

Hallituksen jäsenten palkkiot taksa-arvioimista, katselmuksista ynnä palkkio osakkaiden maksujen ylöskannosta määrätään 15 §:n mukaan varsinaisessa vuosikokouksessa.

VIII. Sääntöjen muuttamisesta ja yhdistyksen hajaantumisesta.

26 §.

Kysymystä yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta älköön otettako käsiteltäväksi tai päätettäväksi ylimääräisessä kokouksessa vaan ainoastaan yleisessä kokouksessa huhtikuulla. Jos silloin tehdään päätös tällaisesta muutoksesta jääköön asia kuitenkin seuraavaan varsinaiseen vuosikokoukseen.

Jos yhdistyksen jäsenet silloin pysyvät entisessä päätöksessään, hakekoon hallitus asianomaisen vahvistuksen muutokselle, mutta jos se hylätään, on kysymys sillä kertaa rauennut.

27 §.

Jos vakuutusten määrä alenee sitä pienemmäksi, joka yhdistystä perustettaessa on vahvistettu vähimmäksi määräksi, jotta yhdistys aloittaisi toimintansa ja jos voidaan otaksua ettei vakuutusmäärän vähentyminen ole satunnainen ja ohimevä, vaan se harkitaan pysyväiseksi, tulee hallituksen ensin tulevassa varsinaisessa kokouksessa huhtikuulla esittää selvitys yhdistyksen asemasta. Jos tästä selvityksestä näkyy, että yhdistyksen asema suuresti poikkeaa näissä säännöissä mainituista perusteista on yhdistys hajotettava. Päätös yhdistyksen hajaantumisesta tehdään 26 §:ssä määrättyssä järjestyksessä.

28 §.

Jos päätös yhdistyksen hajaantumisesta on lopullisesti tehty, tulee hallituksen viipymättä sanoa irti vakuutukset kuluvan vuoden loppuun; ja irtisanomisesta on myös kuulutettava siinä järjestyksessä kuin 11 §:ssä säädetään.

29 §.

Sittenkuin kaikki vakuutukset ovat irtisanotut ja lakanneet voimassa olemasta toimittaa hallitus tilinpäätöksen ja lopputilin kuten vuositileistä säädetään ja taksoittaa osakkailta sen määrän mikä vararahaston ja yhdistyksen muiden varojen lisäksi tarvitaan kaikkien yhdistyksen sitoumusten suorittamiseen.

Jos vararahastosta ja yhdistyksen muista varoista jäisi ylijäämä ei sitä saa osakkaille jakaa, vaan se on niinkuin yhdistyksen jäsenet tarkemmin sopivat käytettävä joko vakuutetun omaisuuden vakuuttamiseen toisessa laitoksessa, jolloin kukin osakas saa etuja sen vastuumäärän mukaan, mikä hänellä oli yhdistyksen hajaantuessa, taikka käytettävä johonkin paikkakunnan kalastuselinkeinoa edistävään tarkotukseen yhdistyksen harkinnan mukaan.